

Handelen bij overlijden

Inhoud

1.	Deelnemer / medewerker komt te overlijden tijdens begeleiding van Happy Move	1
1.1	Directe actie	1
1.2	Vervolg actie	2
1.3	Voortzetting gebruikelijke zorgverlening en verwerking van het gebeurde	2
1.4	Melding calamiteit	3
1.5	Evaluatie	4
2.	Deelnemer / medewerker is elders, niet tijdens begeleiding van Happy Move, overleden	4
3.	Literatuur	5

1. Deelnemer / medewerker komt te overlijden tijdens begeleiding van Happy Move

1.1 Directe actie

Begeleider	Directeur	Directeur
<ul style="list-style-type: none"> - Belt 112 - Belt directeur - Belt huisarts deelnemer* - Begeleiders brengen deelnemers naar andere ruimte - 1 begeleider blijft bij overledene 	<ul style="list-style-type: none"> - Komt direct naar locatie - Belt andere directeur - Informeert vertegenwoordiger(s) / contactpersoon over <u>vermoeden</u> 	<ul style="list-style-type: none"> - Zorgt voor onmiddellijke versterking van het team

* De gegevens van de huisarts van de deelnemer zijn te vinden op het Happy Move paspoort.

Wanneer een deelnemer / medewerker bij Happy Move of tijdens begeleiding van Happy Move komt te overlijden, belt de **begeleider** onmiddellijk 112 en vervolgens direct één van de **directeuren**.

De **directeur** komt direct naar de betreffende locatie en informeert de vertegenwoordiger(s) / contactpersoon over het vermoeden van overlijden. Wanneer de vertegenwoordiger(s) / contactpersoon niet direct bereikbaar is, moet de hulp van de politie worden ingeroepen.

De **begeleider** belt de huisarts* van de deelnemer. Enkel de huisarts kan vaststellen dat iemand daadwerkelijk is overleden.

De **begeleiders** dragen er zorg voor dat de overige deelnemers niet meer in dezelfde ruimte zijn als de overledene. **Eén begeleider** blijft bij de overleden deelnemer / medewerker totdat de huisarts aankomt. Ook blijft hij de hele tijd telefonisch bereikbaar.

De **directeur** neemt contact op met de **andere directeur**. **Deze** draagt, indien nodig, zorg voor onmiddellijke versterking van het team. Niet ondenkbaar is dat de vertegenwoordiger(s) van de deelnemers gevraagd worden hun deelnemer op te halen. Dit hangt af van de situatie.

De huisarts voert lijkschouwing uit, om vast te stellen of de deelnemer / medewerker is overleden en of het om een natuurlijke of niet-natuurlijke dood gaat. Schema 1 (§1.4) treedt in werking.

1.2 Vervolg actie

Er wordt een crisisteam geformeerd bestaande uit de twee directeurs, een begeleider en eventueel extra collega's. Dit crisisteam is verantwoordelijk voor:

- informatie naar betrokkenen
- eventuele organisatorische aanpassingen
- opvang deelnemers en collega's
- contacten vertegenwoordiger(s) / contactpersoon
- hulp bij regelingen in verband met rouwbezoek en uitvaart in overleg met nabestaanden
- administratieve afwikkeling en nazorg aan de betrokkenen.

Het crisisteam zorgt voor een compleet beeld van het gebeurde en zorgt ervoor dat iedereen, die op de hoogte moet zijn, geïnformeerd wordt:

- collega's
- (vertegenwoordiger(s) van) deelnemers
- Deelnemerraad
- Zo nodig personen of instanties die mogelijk contact opnemen met de familie, zoals externe hulpverlening.

Het crisisteam maakt hier onderling afspraken over.

Het crisisteam houdt contact met de vertegenwoordiger(s) / contactpersoon / nabestaanden en bespreekt wat zij aan wensen hebben met betrekking tot informatie naar anderen.

Tevens draagt het crisisteam zorg voor een condoleance advertentie in de plaatselijke krant namens Happy Move en een condoleancekaart aan de vertegenwoordiger(s) / contactpersoon / nabestaanden. Alle medewerkers worden in de gelegenheid gesteld de uitvaart van de deelnemer / medewerker bij te wonen.

Van dit crisisteam wordt een professionele attitude verwacht. Wanneer een begeleider en / of anderen problemen hebben met een professionele attitude (denk aan eigen emoties, betrokkenheid met de overledene etc.) kan de hulp ingeroepen worden van collega's en / of de directeurs. Deze laatste dragen indien wenselijk zorg voor snelle psychologische ondersteuning door professionals.

1.3 Voortzetting gebruikelijke zorgverlening en verwerking van het gebeurde

De begeleiders houden extra scherp in de gaten hoe het met de deelnemers en collega's gaat. Alle ruimte wordt geboden voor het uiten van emoties en bespreekbaar maken van het gebeurde. Indien nodig en in overleg met het crisisteam kan het programma aangepast worden.

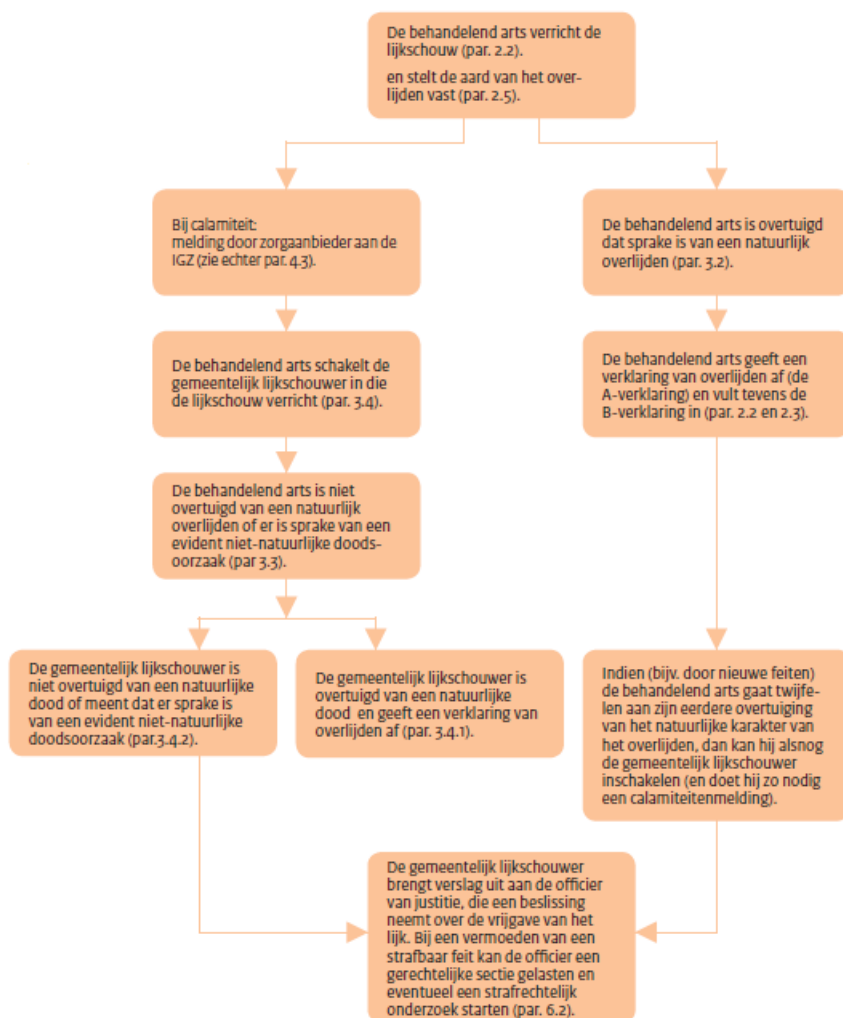
Als er behoefte aan bestaat, kan er bijvoorbeeld een gedenkhoeke opgesteld worden met daarop een foto van de overleden deelnemer / medewerker waar iedereen hun condoleance betuigingen en tekeningen etc. kunnen neerleggen. Vertegenwoordiger(s) / contactpersoon / nabestaanden van de overleden deelnemer / medewerker worden hierover geïnformeerd, vanzelfsprekend zijn zij leidend in het al dan niet plaatsen van een gedenkhoeke.

Op de eerstvolgende verjaardag van de deelnemer / medewerker zal er aandacht besteed worden aan de deelnemer / medewerker in de vorm van een kaartje aan de vertegenwoordiger(s) /

contactpersoon / nabestaanden. Dit is een taak voor de **back office medewerker**, op verzoek van het crisisteam.

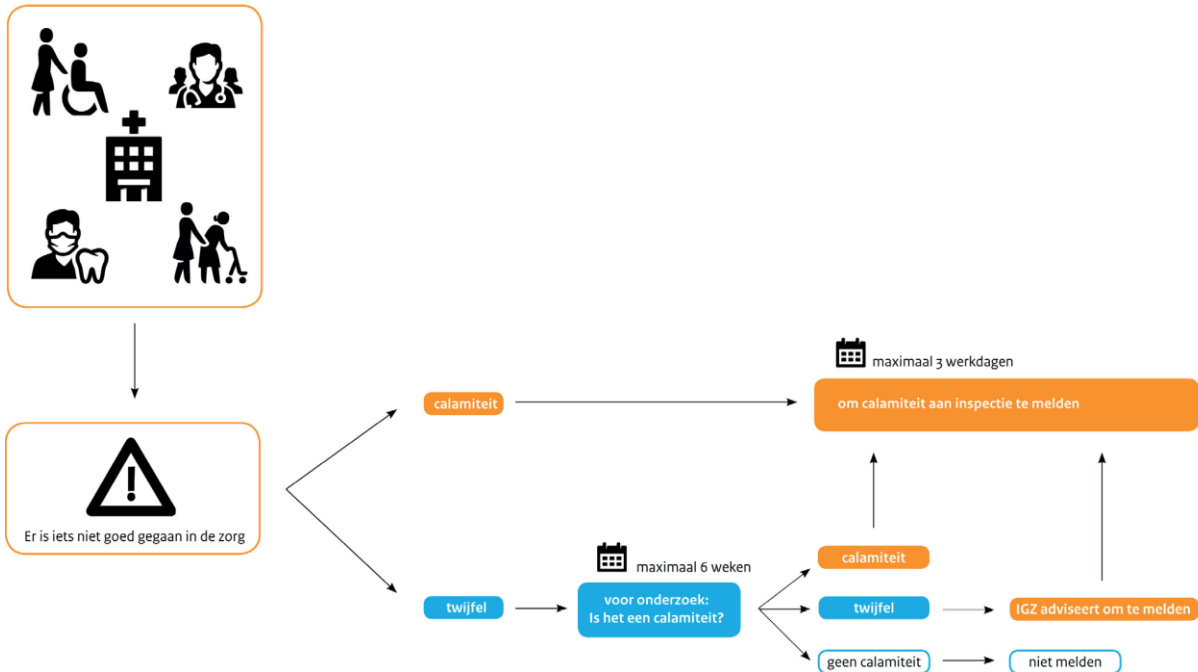
1.4 Melding calamiteit

Schema 1: Stroomschema lijkshouwing (Inspectie voor de Gezondheidszorg, Handreiking (niet-natuurlijke dood, 2016)

Als er sprake is van niet-natuurlijk overlijden, is er sprake van een calamiteit. Een calamiteit dient binnen 3 werkdagen gemeld te worden. Als er twijfel bestaat of er wel sprake is van een calamiteit, zou Happy Move eerst gedurende maximaal 6 weken een grondig onderzoek kunnen uitvoeren, alvorens te besluiten niet of alsnog melding te maken van het voorval. Zie schema 2.

Afhankelijk van de leeftijd van de deelnemer, wordt een melding gedaan bij Inspectie Jeugdzorg (< 18 jaar) of bij de Inspectie Veiligheid en Justitie (> 18 jaar), respectievelijk de daartoe aangewezen gemeenteambtenaren (Inspectie voor de Gezondheidszorg 2016).

Schema 2: Vaststelling calamiteit (Inspectie voor de Gezondheidszorg, Calamiteiten melden aan de IGZ, 2016)

1.5 Evaluatie

Het is goed om na ongeveer 1 à 2 maanden het verloop van het hele proces te evalueren met alle medewerkers. Hieruit kunnen verbeterpunten voor de toekomst naar voren komen.

2. Deelnemer / medewerker is elders, niet tijdens begeleiding van Happy Move, overleden

Wanneer een bericht binnenkomt, dat een deelnemer / medewerker van Happy Move is overleden, geeft de medewerker van Happy Move die het bericht ontvangt, dit direct door aan één van de directeuren. Wanneer het bericht niet rechtstreeks van de vertegenwoordiger(s) / contactpersoon, arts of politie komt, zal één van de directeuren controleren of het bericht wel juist is. Wanneer het bericht juist blijkt, zullen de directeuren de medewerkers bij elkaar roepen en deze informeren. Indien nodig, zullen (vertegenwoordiger(s) van) deelnemers door één van de directeuren al dan niet samen met de vaste begeleider van de deelnemer worden ingelicht.

3. Literatuur

GGD Kennemerland. (2014). *Protocol Plotselinge dood*. Retrieved from

<http://www.ggdkennerland.nl/media/57961/Protocol-plotselinge-dood-nov-14.pdf>

Inspectie voor de Gezondheidszorg. (2016). Calamiteiten melden aan de IGZ [Brochure].

Retrieved from https://www.igz.nl/Images/IGZ%20brochure-Calamiteiten-20-12-2016-5e_tcm294-380415.pdf

Inspectie voor de Gezondheidszorg. (2016). *(Niet-) natuurlijke dood* [Handreiking]. Retrieved

from https://www.igz.nl/Images/Handreiking-niet%20natuurlijke%20dood-versie%20definitief_tcm294-372365.pdf